Пралетарыі ўсіх краін, еднайц

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцк
Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна

№ 29 (241) | Аўторак, 20 снежня 1955 года. | Цана 20 кап.

ДЗЕНЬ ЖЫЦЦЯ

Вам знаёма тое пачуццё нецярплівасці, радаснага чакання, прыўзнятасці, якое адчуваеш у зале тэатра перад заслонай, вось-вось гатовай раскрыцца? Ці не з такім пачуццём сустракаеш часам новы дзень? Толькі ўжо не як назіральнік, а як удзельнік, гаспадар падзей.

Ці прамень сонца злавіў ваш першы позірк раніцой, ці дождж барабаніць у шыбы, ці размаляваў іх мароз—усероўна ён цудоўны, гэты новы дзень. Ён падганяе, кліча: хутчэй за справу.

Чые сэрцы не выпешчвалі ў юнацтве смелыя, неўтаймоўныя парывы, мары: хачу даследваць новыя землі, узводзіць гарады, вынаходзіць, адкрываць, будаваць... Але мара здзяйсняецца толькі ў настойлівай працы, не пасля, не калі-небудзь, а сёння, цяпер, вось у такі-ж будзённы дзень, просты дзень нашага жыцця.

«Дзень, вялікі»,—кажуць адны. «Як час ляціць»,—бядуюць другія. Ён доўгі і мімалётны, дзень жыцця. І хочацца пражыць яго так, каб хвіліны не цяклі бясколерным струменем, каб ён пакінуў у жыцці добры след. Але не заўсёды бывае так.

«У мяне ёсць сусед, інжынер Аляксандр Н.,—піша І. Цімафееў з Вільнюса.—Ён прыходзіць дадому, валіцца ў рабочым касцюме і чаравіках на ложак і курыць, курыць. «Адпачыўшы» такім чынам, Саша ідзе гуляць. Вяртаецца ён звычайна глыбокай ноччу, добра выпіўшы. Саша амаль не чытае. Улюбёныя яго заняткі—прэферанс «пад выпіўку». Так праходзяць яго дні...»

Ці не пра іх, тых, хто неразумна, бязмэтна растрачвае дні, сказаў са сваёй сумнай усмешкай Чэхаў: «Крыўдна і горка... што жыццё, якое даецца чалавеку толькі адзін раз, праходзіць без карысці...» Ці не пра іх гнеўныя некрасаўскія радкі: «Суждены вам благие порывы, но свершить ничего не дано».

Той, хто многа зрабіў у жыцці, чыя думка і праца ўвасобіліся ў вялікіх справах чалавека, добра ведае, што такое барацьба за час, кожная яго гадзіна, кожная хвіліна. Самыя лепшыя намеры могуць знікнуць, як дым, калі не навучышся працаваць сістэматычна, з дня ў дзень—за школьнай партай, студэнцкім сталом, у лабараторыі завода, над кнігай. Колькі разоў мы гаворым сабе: паспеецца; зраблю заўтра, потым. А час, як марскі прыліў, прыб'е да берагу вашага жыцця новыя і новыя думкі, абавязкі, клопаты. І добрае, важнае адсунулася, забылася. «Ніколі не адкладвай на заўтра тое, што можна зрабіць сёння»,—вучыць добрая прыказка.

Дзень нельга вырваць са складанага ланцуга часу. Ён адрэзак вялікай і цяжкой дарогі. Уменне глядзець у будучыню, будаваць яе па глыбока прадуманых прадвызначэннях—асаблівасць нашага жыцця. Яна ўвасобілася ў нашых слаўных пяцігодках, у нашых смелых планах. Але вялікае складаецца з малога. У кожнага чалавека павінен быць свой разумны, празорлівы план. Толькі тады намаганні дня сальюцца з іншымі, лягуць новай цаглінай ва ўзводзімы будынак, павядуць увысь. Вы рашылі вывучаць Леніна, гісторыю мастацтваў, мову, задумалі вялікую працу—падзяліце свой план на месяцы, тыдні, дні. Чоткі, дзейсны план дапаможа вам прайсці па жыццю далей, прамей.

«Мне сумна думаць пра сваю дачку,—піша ў рэдакцыю Екацярына Паўлаўна Р.—Яна вучыцца ў Маскве трэці год. Але я ўсё менш пазнаю маю былую жвавую дачку ў гэтай панурай, флегматычнай дзяўчыне, калі яна прыязджае на канікулы. Мая Аля вельмі мала атрымлівае ад культурных багаццяў Масквы, замкнулася ў цесным кутку сваёй інстытуцкай групы. Калі я была студэнткай, комсамолкай, маё жыццё было зусім інакшым. Я вяла гурткі на кабельным заводзе, і сувязь з рабочай моладдзю давала мне так многа. Я збірала гісторыю першых комсамольцаў, капалася ў архівах Пуцілаўскага і Абухаўскага заводаў. Я слухала выступленні Маякоўскага, Уткіна, Безыменскага... Чаму-ж мая дачка жыве бясколерным, нецікавым жыццём?»

Жывым папрокам комсамольцам ВНУ гучаць словы маці. Чалавек не можа замкнуцца ў сваім кабінеце, лабараторыі, засланіцца ад свету сваёй прафесіяй, перастаць заўважаць людзей, думаць аб іх. Для каго-ж ён працуе, такі служака або кар'ерыст? Што ён зрабіў для іншых, каго сагрэў увагай, пачуў, зразумеў? Што сам убачыў у жыцці? Як папяровыя старонкі шастаюць, праносяцца яго дні. А час перацірае ніці сяброўства, прыхільнасці, прытупляе пачуцці, сушыць сэрца. Не, гэта чалавек не нашага часу. Новы, наш чалавек—той, чыё сэрца адкрыта для людзей, хто бачыць жыццё ва ўсёй яго паўнаце, у каго гарыць вялікая ідэя служэння людзям, барацьбы за новае жыццё.

Кожны дзень—вялікае багацце, кожны—часцінка жыцця. Але днём можна даражыць па-рознаму. Адзін прачынаецца з думкай: што я зраблю сёння для роднай краіны; другі—што я вырву для сябе. Нам чуждая псіхалогія тых, хто гаворыць сабе: «Жыві сёння, а ўчора і заўтра не так патрэбны ў зямным календары», псіхалогія марнатраўцаў жыцця, ахвотнікаў пырхаць па зямлі, зрываючы толькі кветкі забаў. Нікчэмнікам, трутням не месца ў нашай сям'і, сям'і працаўнікоў.

Новы дзень пачаўся за акном—дзень стваральнай працы, барацьбы, здзяйсненняў дзеля людзей. Няхай у ім будзе месца і любімай працы, і музыцы, і кнізе, і вясёлай сустрэчы з сябрамі. Мы за паўнату жыцця, за тое, каб яно ззяла ўсімі фарбамі. Мы супраць рабскага, абыякавага светаадчування: «День да ночь—сутки прочь». Няхай кожны з нас можа сказаць вечарам, як гаварыў Нікалай Астроўскі: «Пражыты яшчэ адзін дзень жыцця, самы звычайны, пражыты добра...»

(«Комсомольская правда» № 272.)

50 ГОД ПЕРШАЙ РУСКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

Зараз совецкі народ і ўсё прагрэсіўнае чалавецтва адзначаюць 50 год першай рускай рэволюцыі.

Кабінетам палітычнай эканоміі універсітэта арганізавана стэнд-выстаўка, прысвечаная гэтай гістарычнай даце. На стэндзе экспануюцца зборнік прац В. І. Леніна «Аб рэволюцыі 1905—1907 гг.», працы І. В. Сталіна—«Коратка аб партыйных рознагалоссях», «Часовы рэволюцыйны ўрад і соцыял-дэмакратыя», «Аграрнае пытанне», «Анархізм ці соцыялізм» і інш. Акрамя таго, на выстаўцы ёсць спісы рэкамендацыйнай літаратуры, прысвечанай першай рускай рэволюцыі 1905—1907 гг., аглядны артыкул акадэміка А. Панкратавай—«Міжнароднае значэнне першай рускай рэволюцыі», шэраг газетных і часопісных артыкулаў, прысвечаных рэволюцыйнаму руху рабочых і сялян Беларусі ў 1905—1907 гг. На стэндах можна бачыць фотаздымкі старых большэвікоў Беларусі.

Асабліва цікавы артыкул—«Удзел сялян Мінскай губерні ў рэволюцыі 1905—1907 гг.», апублікаваны старшым навуковым супрацоўнікам Цэнтральнага дзяржаўнага гістарычнага архіва СССР у г. Ленінградзе тав. Э. Паінай.

Стэнд дапаможа студэнтам універсітэта глыбей вывучыць гісторыю рускай рэволюцыі.

Н. ЯРАВІКОЎ,
заг. кабінетам палітэканоміі.

ЦІКАВЫ ВЕЧАР

17 снежня ва універсітэцкім клубе адбыўся вечар, прысвечаны месячніку французска-совецкай дружбы.

Вечар адкрыў уступным словам загадчык кафедры зарубежнай літаратуры дацэнт Д. Е. Фактаровіч. З мастацкім чытаннем класічных і сучасных твораў французскай літаратуры выступілі студэнты Васілевіч, Гарошка і Гурэвіч. Гучаць вершы Гюго і Элюара, палымяныя словы прамовы на судзе Жульена Сарэля з рамана «Чырвонае і чорнае».

Аспірант кафедры зарубежнай літаратуры Б. Міцкевіч расказаў аб перакладах і выданнях твораў французскіх пісьменнікаў у нашай рэспубліцы.

У заключэнне быў паказан кінофільм «Парыж».

Б. ВАРЫВОНЧЫК.

СХОД ФІЗКУЛЬТУРНІКАЎ

10 снежня ў клубе універсітэта адбыўся сход фізкультурнага актыву.

З дакладам аб поспехах калектыву фізкультурнікаў універсітэта і задачах спартсменаў на будучы год выступіў загадчык кафедры фізвыхавання т. Маркаў.

Затым былі ўручаны ўзнагароды—граматы і дыпломы лепшым спартсменам універсітэта за перамогі ў рэспубліканскіх спаборніцтвах і першынствах.

Для ўдзельнікаў сходу былі паказаны спартыўныя кіначасопісы: «Першынство Еўропы па лёгкай атлетыцы», «Турысты на лыжах», «Спаборніцтвы на першынство Еўропы па каньках сярод жанчын».

Слова да студэнтаў

Дарагія таварышы!

Я з вялікай прыемнасцю прыняў запрашэнне — прачытаць вам аклад па маёй навуковай спецыяльнасці, бо я вельмі люблю совецкую студэнцкую моладзь і заўсёды стараюся мець з ёй самы цесны зелавы кантакт.

На вялікі жаль, з-заператомленасці, я адчуў сябе дрэнна— выніку ўрач катэгарычна забараніў мне выступаць з дакладам.

Я вымушан падпарадкавацца патрабаванню ўрача. Прашу вас— рабачце мне, што не магу выканаць маё абяцанне.

Адначасова хачу выказаць вам сардэчнае прывітанне і самыя эрачыя, шчырыя пажаданні быць здаровымі, шчаслівымі, не траіць ніколі бадзёрасці.

Будзьце сумленнымі, прынцыповымі грамадзянамі нашай вялікай Радзімы, любіце яе, працуйце на яе карысць. Засвойвайце за школьнай, студэнцкай партай выкладаемыя вашымі настаўнікамі веды, бо кожная дэталь любой навукі можа вам спатрэбіцца ў вашай далейшай дзейнасці. Любіце навуку, літаратуру, мастацтва, успрыймайце ўсё яркае, прыгожае, добрае, — усё тое, што пашырае ваш разумовы светапогляд, што дапамагае вам працаваць, упрыгожвае і адухаўляе ваша жыццё, вашу дзейнасць. Будзьце аптымістамі, энтузіястамі працы, бо ў нашай цудоўнай краіне не можа быць іншага настрою, паколькі кожны совецкі чалавек актыўна ўдзельнічае ў вялікім будаўніцтве нашай выдатнай Радзімы, а будаваць, ствараць — гэта найвялікшае шчасце!

Такія мае вам пажаданні. Прыміце ад мяне сардэчнае прывітанне.

Акадэмік К. І. СКРАБІН.

СЛАЎНЫ ЮБІЛЕЙ

14 снежня калектыў навуковых супрацоўнікаў, аспірантаў і студэнтаў універсітэта адзначыў слаўны юбілей члена - карэспандэнта Акадэміі навук БССР, загадчыка кафедрай сістэматыкі раслін, доктара сельскагаспадарчых навук Нікалая Афанасьевіча

Дарожкіна — пяцідзесяцігоддзе з дня нараджэння і трыццаціgоддзе навуковай, педагагічнай і грамадскай дзейнасці.

Павіншаваць юбіляра прышлі навуковыя супрацоўнікі, аспіранты, студэнты. Зяленіна й і кветкамі была ўпрыгожана аудыторыя, у якой адбывалася юбілейнае пасяджэнне.

Навуковы супрацоўнік О. Д. Акімава расказала аб жыццёвым шляху юбіляра — ад сына селяніна-бедняка да буйнага вучонага-фітапатолага.

Нарадзіўся Нікалай Афанасьевіч у 1905 годзе. Вышаўшы з асяроддзя беднага сялянства, ён мог атрымаць вышэйшую адукацыю толькі пры совецкай уладзе, якая адкрыла народу ўсе шляхі да навукі. У 1927 годзе Н. А. Дарожкін закончвае Сельскагаспадарчую акадэмію і ў тым-жа годзе становіцца членам Комуністычнай партыі.

Некаторы час ён працуе асістэнтам пры кафедры фітапаталогіі акадэміі, а потым прызначаецца дырэктарам Барысаўскага тэхнікума.

З 1931 г. Н. А. Дарожкін працуе ў Акадэміі навук БССР вучоным-спецыялістам, арганізоўвае лабараторыю, якой кіруе на працягу 25 год.

У Беларускім дзяржаўным універсітэце Н. А. Дарожкін вядзе навукова-педагагічную дзейнасць з 1934 года. З 1948 г. ён чытае курс раслінаводства, з'яўляючыся адначасова загадчыкам кафедры сістэматыкі раслін.

У 1950 годзе Нікалая Афанасьевіча выбіраюць членам-карэспандэнтам Акадэміі навук БССР.

За сваю трыццацігадовую навуковую дзейнасць Н. А. Дарожкін зрабіў вялікі ўклад у развіццё навукі аб хваробах раслін — фітапаталогіі. Ім апублікавана каля 100 работ па пытаннях вывучэння грыбных захворванняў раслін і метадах барацьбы з гэтымі захворваннямі.

З прывітаннямі ў адрас юбіляра выступілі навуковыя работнікі, прафесары, дацэнты т. т. І. С. Лупіновіч, Г. А. Павецьеў, Т. Н. Годнеў, Д. А. Забела, І. Г. Ленкевіч, Н. В. Турбін, С. Г. Скрыганаў, В. К. Гаравец, М. Е. Баранава. Ад калектыву студэнтаў біёлага-глебавага факультэта юбіляра шчыра павіншавала студэнтка Чарняўская.

Пасля гэтага былі зачытаны віншавальныя тэлеграмы і пісьмы ад Міністэрства вышэйшай адукацыі, ад акадэміка Т. Д. Лысенкі, ад прэзідэнта АН БССР В. Ф. Купрэвіча, ад многіх народнагаспадарчых устаноў краіны.

У заключэнне выступіў цепла сустрэты прысутнымі Н. А. Дарожкін. Ён горача падзякаваў прысутных за аказаную яму ўвагу, выразіў удзячнасць дарагой Комуністычнай партыі і заверыў, што і надалей не будзе шкадаваць сіл і энергіі на развіццё і прагрэс айчыннай навукі.

Днямі ў пакоі адпачынку інтэрната корпуса «А» адбылася сустрэча з паэтам Максімам Лужаніным.

Ён расказаў аб сваім падарожжы ў Чэхаславакію, падзяліўся ўспамінамі пра П. Труса і К. Чорнага, адказаў на шматлікія пытанні студэнтаў.

НА ЗДЫМКУ: студэнты аддзялення беларускай мовы і літаратуры з паэтам М. Лижаніным.

Фото Л. БОНДАРА і Ф. ПАЗНЯКЕВІЧА.

НЕ НА СВАІМ МЕСЦЫ

Няхай некаторых не здзіўляе той факт, што мы бярэмся сур'ёзна пагаварыць аб чалавеку, які яшчэ канчаткова не заваліў даручаны ўчастак работы. У даным выпадку мы адступаем ад гэтай дрэннай традыцыі і хочам паставіць пытанне аб неметазгоднасці трымаць людзей на адказных пасадах, калі яны, як кажуць, сядзяць не на сваім месцы. Скажам пра ўсім вядомую асобу—загадчыка гаспадаркай універсітэта тав. Талстаробрава.

Забяспечыць чыстату і парадак у вучэбных карпусах, інтэрнатах, на тэрыторыі універсітэта, накіроўваць і кантраляваць работу шматлікага штата гаспадарчых работнікаў—вось няпоўны пералік тых абавязкаў, якія павінен выконваць тав. Талстаробраў. Ёсць дзе разгарнуцца, было-б толькі жаданне і пачуццё адказнасці за даручаную справу. Нажаль, для комуніста А. Талстаробрава не характэрна ні першае, ні другое.

Працаваць ва універсітэт тав. Талстаробраў прышоў у 1948 годзе, і з таго часу ўсё «разгортваецца». Праўда, калі верыць самому загадчыку гаспадаркай, дык здаецца, што сапраўды толькі на яго плячах увесь універсітэт і трымаецца. Заглянеш у асабістую справу і ўбачыш, што ён нават атрымаў дзве грашовыя прэміі. Але наколькі яны заслужаныя, можна меркаваць па апошняй з іх у суме 600 рублёў, дадзенай за «ўзорную» падрыхтоўку да мінулага навучальнага года, у выніку якой студэнтам і выкладчыкам давялося мерзнуць як у вучэбных карпусах, так і ў інтэрнатах.

У рабоце кожнага чалавека павінна быць якаясьці сістэма, планаваць. Гэтае правіла зусім не датычыцца тав. Талстаробрава. Галава яго заўсёды чыстая і светлая. Ён ніколі не ведае сёння, што трэба зрабіць заўтра. У той-жа час не звяртае ніякай увагі на карысныя парады другіх. Колькі разоў напаміналі тав. Талстаробраву ў прафкоме, што трэба прывезці ложкі з месца летняй практыкі студэнтаў біялагічнага факультэта. Дарэмныя словы! І па сённяшні дзень гэта не зроблена, а самім студэнтам даводзіцца спаць на ложках, пераплеценых шпагатам уласнымі сіламі і на ўласныя сродкі.

Ужо каторы год гавораць аб антысанітарным становішчы двара інтэрната на вуліцы Няміэе, а тав. Талстаробраў і пальцам не паварушыў, каб навесці належны парадак, ствараць для пражываючых там неабходныя ўмовы. Гэтыя з'явы паўтараюцца з году ў год. Не памятае яшчэ загадчык, каб прыбываючыя на заняткі ў пачатку навучальнага года студэнты пасяліліся ў падрыхтаваных належным чынам інтэрнатах. Часта ў пакоі нестае аднаго-двух ложкаў, матрацаў, зусім няма табурэтаў. Падушкі наогул не дастанеш, калі крыху спознішся.

А колькі непарадкаў у аудыторыях: валяюцца паламаныя табурэты, вада цячэ са столі, засмечаны умывальнікі, няма чым напіцца вады. Здаецца, што сюды ніколі не заглядае вока гаспадара.

Тав. Талстаробраў не кантралюе работу падначаленых яму людзей. Напрыклад, палацёры т. Нахалаў са сваёй жонкай могуць працаваць толькі тады, калі ім самім уздумаецца. Не здарма гавораць, што нашых палацёраў можна бачыць ва універсітэце толькі ў дзень атрымання зарплаты. Можа гэта будзе і перабольшваннем,але факт застаецца фактам, што паркетная падлога ў вучэбных карпусах ніколі не бывае чыстай.

У чатырох месцах працуе электраманцёрам тав. Каваленка. Таму не дзіва, што ён рэдкі госць ва універсітэце і інтэрнатах. Тав. Талстаробраў нібыта і не заўважае яго адсутнасці ў рабочы час, бо іх звязваюць прыяцельскія адносіны.

Не па-партыйнаму, бурна рэагуе тав. Талстаробраў на справядлівую крытыку не толькі ў яго адрас, але і ў адрас жонкі, якая працуе ў нас пашпартысткай. Вось свежы факт. Нядаўна работнік аддзела кадраў папракнуў пашпартыстку, што не ўсе ў парадку з прапіскай. Тут-жа з'явіўся Талстаробраў і пачаў пагражаць:

— Ты не ведаеш мяне! Пачакай толькі! Прыдзе час, тады я каго-небудзь праверу!

Няўменне і нежаданне кіраваць гаспадаркай універсітэта комуніст А. Талстаробраў імкнецца кампенсаваць паслужлівасцю і падхалімствам, якія ўжывае заўсёды, калі мае справу з тымі, ад каго хоць крыху залежыць. Ці не думае т. Талстаробраў, што і сапраўды ён карыстаецца іх падтрымкай?

Зусім іншым чалавекам выступае таварыш Талстаробраў у адносінах да студэнтаў. У мінулым годзе ён катэгарычна патрабаваў выселіць з інтэрната студэнтку цяперашняга V курса геаграфічнага факультэта З. Жук і абгрунтоўваў сваю думку тым, што яе бацька мае свінню, яблыкі і бульбу. Як пасля высветлілася, прычынай яго настойлівых патрабаванняў з'явілася няўдача, якую ён пацярпеў у сваіх дамаганнях зрабіць з бацькам З. Жук камерцыйную аперацыю на выгадных для сябе умовах.

Тав. Талстаробраў—вялікі аматар залезці не ў сваю справу (вядома, не без карысці для сябе). Ён нават здолеў на ўступных экзаменах у бягучым годзе прысутнічаць у якасці асістэнта, дзе вёў сябе даволі абураюча. Дрэнна, што ніхто не звярнуў увагі на гэтага навапеспечанага асістэнта і не ўстанавіў сапраўднай прычыны яго зацікаўленасці ходам экзаменаў.

Цікава запытацца, што-ж думае партыйная арганізацыя адміністрацыйна-гаспадарчай часткі, членам якой з'яўляецца т. Талстаробраў? Чаму яна застаецца абыякавай да антыпартыйных паводзін комуніста т. Талстаробрава?

У нас няма незамяніміых работнікаў. Таму варта было-б бліжэй прыглядзецца да тав. Талстаробрава, да таго, як ён працуе, і падумаць, ці многа страціў-бы універсітэт, адмовіўшыся ад такога загадчыка гаспадаркай.

АДНОЙЧЫ ВЕЧАРАМ

— Вось ты сцвярджаеш, што ўяўленне неабходна кожнаму пісьменніку. Але Эміль Заля, як піша Паустоўскі, гаварыў наадварот.

— Дык як-жа, па-твойму, ён з адной заметкі пісаў цэлыя раманы?

— Выкарыстоўваў назіранні.

— Зразумей-жа ты, нарэшце: мала толькі назіранняў за жыццём!

Спрэчка паміж Віктарам Карамазавым і Нікалаем Васілеўскім (трэці курс аддзялення журналістыкі) разгаралася.

— Дык табе пакажу артыкул Аляксея Талстога аб пісьменніцкай працы,—амаль крычаў ужо ўзрушаны Нікалай і, устаўшы з крэсла, памкнуўся ісці, як раптам стукнулі дзверы, у пакой віхрам уварваўся Толя Сабалеўскі.

— Дэкан,—напоўголаса выдыхнуў ён.

Паўловіч, што абыякава ляжаў на ложку, падскочыў, нібы спружыны матраца пад уздзеяннем неймавернай сілы раптам выпраміліся.

— Дэкан? Ты сам яго бачыў на паверсе?—недаверліва перапытваў Коля і, прыадчыніўшы дзверы, выглянуў на калідор. Там усё гаварыла аб праўдзівасці Толявых слоў: вось бразнулі дзверы, міма са шчоткай на плячы, як з вінтоўкай, прабег Лёня Абушэнка. Група студэнтаў, якім на бягу штосьці сказаў Лёня, кінуліся ўроссып па сваіх пакоях.

Коля зачыніў дзверы. Праз некалькі хвілін хлопцы сядзелі ў прыбраным пакоі з кнігамі ў руках і нервова ўсхапіліся, калі ў дзверы пастукалі.

— Калі ласка, заходзьце! — хуценька адказаў староста Віктар Карамазаў.

У пакоі паказаўся Саша Яскевіч.

— Пайшоў ужо дэкан,—паведаміў ён. Студэнты расчаравана ўздыхнулі. Яны спадзяваліся, што дэкан філалагічнага факультэта М. Г. Ларчанка, які ў гэты вечар прысутнічаў на пасяджэнні студкома (інтэрнат па вуліцы Бабруйскай, корпус «А»), зойдзе заадно, як кажуць, і ў пакоі да студэнтаў свайго факультэта, пазнаёміцца з іх жыццём і бытам, дапаможа разабрацца ў спрэчках.

Але М. Г. Ларчанка зайшоў толькі ў 75 пакой чацвёртага паверха, ды і то па справах. Надзеі студэнтаў суседніх пакояў засталіся няспраўджанымі.

Чаму наогул амаль ніхто з выкладчыкаў універсітэта не заходзіць да студэнтаў, пражываючых у інтэрнатах, не цікавіцца іх адпачынкам, падрыхтоўкай да экзаменаў, жыццём?

Гэта і з'явілася-б адной з форм выхавання.

В УЛАДЗІМІРАЎ.

Трыбуна выдатніка

Мой вопыт работы

У нас, географаў, умовы і метады работы маюць некалькі характэрных асаблівасцей. Геаграфія немагчыма без карты і таму побач з вывучэннем тэарэтычнага курса даволі многа часу даводзіцца ўдзяляць вывучэнню наменклатуры карты. Працую я над картай з двума-трыма аднакурснікамі. Такі групавы метад пры падрыхтоўцы па карце забяспечвае хутчэйшае і больш надзейнае засваенне.

Тэарэтычны курс па спецыяльнаму прадмету рыхтую сістэматычна на працягу ўсяго года. Звычайна, прачытаўшы канспект лекцый,адразу бачу, на якія пытанні неабходна звярнуць асаблівую ўвагу. Каб паглыбіць свае веды па гэтых важных пытаннях, я вывучаю дадатковую літаратуру. Прачытаўшы тую або іншую кнігу, раблю крытычныя запісы ў спецыяльных сшытак, выпісваю асобныя цытаты. Гэтыя запісы я выкарыстоўваю пры здачы экзаменаў побач з канспектамі.

Штодзённа ў свеце адбываюцца розныя змены. Возьмем нашу краіну—колькі новых заводаў, рабочых пасёлкаў, гарадоў вырасла за апошнія гады! А колькі будуецца новых!

Савецкія вучоныя праводзяць цікавыя даследаванні геаграфічнага характару. І ўсё гэта складае прадмет вывучэння геаграфіі. Адсюль вынікае неабходнасць і важнасць для географа сістэматычна сачыць за перыядычным друкам, чытаць усе навінкі літаратуры, як навуковай, так і мастацкай. Але каб усё прачытанае надоўга затрымалася ў памяці, я самыя важныя падзеі запісваю ў спецыяльны сшытак «геаграфічных навін». Такі сшытак кожнаму географу неабходна весці як на працягу вучобы ў ВНУ, так і ў час выкладчыцкай работы. Ён будзе невычэрпнай крыніцай дадатковых ведаў. Мне-ж ён дапамагае і пры падрыхтоўцы да экзаменаў.

Разам са спецыяльнымі прадметамі сістэматычна працую над літаратурай па грамадскіх дысцыплінах, веданне якіх неабходна кожнаму спецыялісту, кім-бы ён ні быў і дзе-б ні працаваў. Чытаю і канспектую творы класікаў марксізма-ленінізма. Усё гэта ў сукупнасці садзейнічае паглыбленню ведаў па спецыяльнаму прадмету і добрай падрыхтоўцы да працы ў абранай прафесіі.

В. ПІЖОВА,
студэнтка V курса аддз. геаграфіі.

Гэтыя ілюстрацыі дадзены да наступных радкоў з дзённіка студэнта Невучонава.

1955 г. 18 мая.

Да экзамена яшчэ два дні і дзве ночы! Гэта значыць, што ў маім распараджэнні 48 гадзін, а калі перавесці гадзіны ў мінуты—дык 2880 мінут. Велізарная лічба! На падрыхтоўку да экзамена хопіць і палавіны яе. Сёння яшчэ можна палянжаць. У пакоі цёпла... А на вуліцы такое сонца. што толькі дурні могуць сядзець у такі дзень за кнігай... І хто гэта выдумаў наладжваць вясной экзамены?

19 мая.

«Последний нынешний денёчек гуляю я, друзья!» Эх, і неахвота-ж садзіцца за кнігі... Буду пісаць шпаргалеты. Кажуць, што яны здорава дапамагаюць. Можна экзамен здаць нават не рыхтуючыся.

20 мая.

Сёння экзамен. Дзень выдаўся вільготны. Увесь час імжыць дождж. У галаве пуста. Не выспаўся. Паглядзеў у люстэрка і не пазнаў сябе—вочы мутныя, нос нейкі зялёны, шчокі схуднелі, валасы ўскудлачаныя. Як можа змяніць чалавека адзін дзень падрыхтоўкі да экзамену!

12 гадзін. Іду здаваць. Што атрымаю, яшчэ не ведаю. Пра гэта напішу пасля...

6 гадзін вечара. Усё-ж я нешчаслівы чалавек! У гэтым я пераканаўся яшчэ раз. Колькі студэнтаў здае па шпаргалках! А вось мне не пашанцавала. Здаваць пайшоў апошнім. Думаў—не будзе выкладчык многа пытаць. І амаль угадаў—выкладчык задаў мне ўсяго толькі адно пытанне: «Чаму вы не падрыхтаваліся да экзамена?» Адказаць на яго, вядома, я не мог. Экзаменатар цвёрдай рукой вывеў у залікоўцы «дрэнна», і я пануры выйшаў за дзверы. Але чаго мне сумаваць?

Я-ж не адзін ва універсітэце буду мець акадэмічную запазычанасць...»

Закрыем старонкі дзённіка. Сапраўды, колькі яшчэ ў нас ёсць такіх студэнтаў, як Невучонаў! Возьмем для прыкладу хаця-б геолага-геаграфічны факультэт. Тут маюць акадэмічную запазычанасць студэнт II курса Карашкоў, студэнты III курса Кучар, Мядзведзеў, студэнт IV курса Чымбург і інш. Гэта іх чамусьці не турбуе, хоць праз некалькі тыдняў пачнецца новая экзаменацыйная сесія.

Многія студэнты дзейнічаюць яшчэ па прынцыпу здачы экзаменаў «штурмам». (Заўважце, -тое-ж рабіў і Невучонаў!). На працягу года яны дрэнна наведваюць лекцыі, амаль ніколі не выступаюць на семінарах і рыхтавацца пачынаюць літаральна за некалькі дзён да экзамена. Такая практыка заганная.

Усім вядома, як многа ў падрыхтоўцы да экзаменаў дапамагаюць семінарскія заняткі. Але вось студэнты біялагічнага факультэта Міхалковіч (II курс), Розенцвайк (IV курс), студэнт III курса журналістыкі Жарскі чамусьці аб гэтым не ведаюць. Да семінарскіх і практычных заняткаў яны адносяцца з пагардай, не лічаць за патрэбнае іх наведваць. У выніку гэтыя студэнты становяцца на шлях Невучонава, на шлях штурмаўшчыны. І можна загадзя сказаць, што гэты шлях іх ні да чаго іншага іх не прывядзе, апрача праваляў на экзаменах.

А. ПІППУРЫ.

ПІСЬМЫ Ў РЭДАКЦЫЮ

ЦІ НЕ ЧАС ПАКОНЧЫЦЬ З ГЭТЫМ

Не было ніводнага вытворчага сходу ў аддзеле абслугоўвання бібліятэкі, на якім-бы не стаялі пытанні аб метадах барацьбы з запазычанасцю. Не менш за 200 напамінанняў разаслана чытачам бібліятэкі ў гэтым семестры аб здачы кніг за мінулы навучальны год. Кожны семестр у дэканаты рассылаюцца спісы студэнтаў, якія не вярнулі кнігі за папярэдні семестр.

З 1953 года бібліятэка чакае кніг ад студэнтаў Р. Бурдыкі, С. Гаварко, С. Тарасевіча, Л. Дубяга. К. Жаўнеровіч, Н. Малец, Т. Махнач, Н. Міранекі, В. Селіванава, В. Харсуна, І. Чыгрынава, В. Кар'янавай і многіх іншых. Асабліва «актыўнымі» даўжнікамі з'яўляюцца многія студэнты геолага-геаграфічнага, фізіка-матэматычнага і філалагічнага факультэтаў.

Пытанні своечасовага звароту кніг у бібліятэку, беражлівых адносін да іх, культуры паводзін студэнтаў у чытальных залах, кабінетах і ўсе іншыя, звязаныя з кнігамі, павінны стаць справай не толькі работнікаў бібліятэкі. Яны павінны цікавіць усю універсітэцкую грамадскасць, павінны быць уключаны ў планы паліткa-выхаваўчай работы.

Р. ЛЮБІНА,
дырэктар бібліятэкі.

СТВАРЫЦЕ НАРМАЛЬНЫЯ УМОВЫ

Той, хто пабываў у лінатыпным цэху друкарні выдавецтва універсітэта, напэўна, ведае, у якіх умовах тут даводзіцца нам працаваць. З-за адсутнасці вентыляцыі ў цэху заўсёды дрэннае паветра і вельмі душна. Гэта не толькі перашкаджае нармальнай рабоце, але і адмоўна сказваецца на здароўі, работніц. Але такое становішча чамусьці не турбуе адміністрацыю друкарні. Колькі разоў гаварылі мы начальніку цэха тав. Дзем'яновічу, дырэктару друкарні тав. Гурвічу, але яны толькі рукамі разводзяць: «Што-ж, нічога не зробіш, як-небудзь міруцеся!»

Так і да гэтага часу не створаны ўмовы для нармальнай работы. А час ужо аб гэтым падумаць.

Н. ЛАНТАСАВА,
З. КОТАВА.

Ад размоў пра выхава да выхавання

Наш універсітэт, які носіць імя вялікага Леніна,—адна з буйнейшых ВНУ рэспублікі. Быць студэнтам універсітэта—вялікі гонар для кожнага маладога чалавека, для кожнай дзяўчыны.

Паспяховай вучобай, актыўнай грамадскай работай большасць нашых студэнтаў апраўдвае гэта высокае званне. Але, нажаль, у нашым асяроддзі ёсць яшчэ абывателі, гультаі, хуліганы. У апошні час мелі месца выпадкі боек, папажоўшчыны, крадзяжу. п'янак.

Камітэт комсамола ў апошні час стаў ужываць строгія меры да парушальнікаў дысцыпліны. Але ці можна гэтым абмяжоўвацца? Не. Калі мы не будзем паўсядзённа выхоўваць моладзь, а толькі караць, дык камітэт канчаткова ператворыцца ў своеасаблівае судзілішча, дзе амаль увесь час будзе траціцца на разбор персанальных спраў.

Важнейшая задача комсамола—штодзённа выхоўваць моладзь актыўнымі будаўнікамі комунізма. Вялікае значэнне ў сувязі з гэтым павінна надавацца лекцыйнай прапагандзе. Шматлікія факты сведчаць, што лекцыйная прапаганда ва універсітэце занядбана. Дастаткова сказаць, што нават на камітэце комсамола пытанне аб лекцыйнай прапагандзе было пастаўлена ў 12 гадзін ночы, пасля трохгадзінных размоў, разбору ўсялякіх персанальных спраў, тады, калі ўжо чуліся воклічы аб тым, што пара закончваць пасяджэнне. Лекцыйнай прапагандзе было ўдзелена менш часу,чым разбору любой персанальнай справы.

Да апошняга часу лектараў-комсамольцаў было вельмі мала. Вучоба іх не была арганізавана, работа не кантралявалася. Для студэнтаў універсітэта, і асабліва ў групах, вельмі мала праводзілася лекцый, гутарак, тэматычных сходаў.

Цяпер ва універсітэце створана вялікая лектарская група. Многія лектары-комсамольцы падрыхтавалі даклады і паспяхова выступаюць. Гэта А. Сцепаненка (II курс аддзялення журналістыкі), Л. Краснеўская (III курс аддз. журналістыкі), Волах (V курс гістфака), Малюковіч (V курс гістфака) і інш.

Лекцыйная прапаганда яшчэ не атрымала належнага размаху ва універсітэце. Гэта тлумачыцца тым, што кіраўнікі некаторых факультэцкіх грамадскіх арганізацый адносяцца да гэтай справы фармальна. Комсамольскія і прафсаюзныя бюро на сваіх пасяджэннях не абмяркоўваюць пытанні лекцыйнай прапаганды, не ажыццяўляюць кантроль за работай лектараў, не аказваюць ім дапамогі. Сакратар комсамольскага бюро хімічнага факультэта т. Хадоська нават не ведае ніводнага лектара свайго факультэта. На матэматычным аддзяленні фізмата графік чытання лекцый быў складзен без уліку пажаданняў студэнтаў і не абмяркоўваўся на пасяджэнні комсамольскага бюро. Кіраўнікі комсамольскай арганізацыі юрыдычнага факультэта доўгі час не лічылі за патрэбнае праводзіць тэматычныя сходы ў групах. Але шматлікія і сур'ёзныя факты неда-

стойных паводзі
культэта сведчаі
іменна на юрыдь
неабходна больш
дзіць тэматычны
дзе-б комсамоль
ўсе абураючыя
перш за ўсё, палі
работу трэба пе
дзе комсамольцы могуць шчыра пагаварыць, абмеркаваць самыя рознастайныя пытанні: аб дружбе, скромнасці, прыгажосці, аб культуры паводзін, мовы і г. д.

Цікава, напрыклад, прайшоў тэматычны сход на I курсе аддзялення рускай мовы і літаратуры. Лілія Петрыенка правяла гутарку «Аб дружбе і таварыстве». Пасля гэтага выступілі тт. Натовіч, Захватава, Сямёнава, Хрэноўская, Сініцкі і інш. Выступаўшыя комсамольцы ўскрылі факты нетаварыскіх адносін сярод некаторых студэнтаў курса. Гаварылі аб тым, што парасткі дружбы, якія паявіліся ў першыя месяцы вучобы ва універсітэце, трэба ўмацоўваць. Пасля гэтага сходу курс стаў больш дружным, згуртаваным. Комсамольцы чула, уважліва адносяцца адзін да другога.

Перад лектарскай групай стаіць адказная і ганаровая задача—дапамагчы комсамольскай арганізацыі палепшыць палітыка-выхаваўчую работу. Пастаяннай задачай лектарскай групы з'яўляецца аказванне дзелавой, актыўнай дапамогі кафедрам, грамадскім арганізацыям у правядзенні цікавых дыспутаў, канферэнцый чытачоў. Трэба дабіцца, каб палітінфармацыі ў групах праходзілі ажыўлена і цікава.

Паспяхова выканаць гэтыя задачы можна толькі пры актыўнай рабоце ўсіх лектараў. Дзелавая дапамога адзін аднаму ў распрацоўны лекцый, актыўны ўдзел у абмеркаванні іх на пасяджэннях лектарскай групы, высокая якасць і мэтанакіраванасць іх з'яўляюцца важнейшымі ўмовамі нашай работы. Толькі ў гэтым выпадку мы зможам аказаць сапраўдную дапамогу грамадскім арганізацыям у ліквідацыі канкрэтных недахопаў.

А. СТАРАСВЕЦКІ,
заг. лектарскай групай камітэта ЛКСМБ.

ВЕЧАР ДРУЖБЫ

На 4 курсе фізіка-матэматычнага факультэта адбыўся вечар дружбы са студэнтамі 4 курса механічнага факультэта лесатэхнічнага інстытута.

З дакладам «Поль Робсан — пясняр міру» выступіў студэнт 5 курса аддзялення журналістыкі А. Мальдзіс

Затым адбыўся канцэрт мастацкай самадзейнасці, падрыхтаваны сіламі студэнтаў 4 курса фізмата і студэнтаў лесатэхнічнага інстытута.

Добра і арганізавана прайшоў гэты цікавы вечар дружбы.

В. КАНСТАНЦІНАЎ.

ГІСТОРЫЯ АДНОЙ ЭКСКУРСІІ

У аудыторыі цішыня. Уважліва слухаюць лекцыю студэнты I курса аддзялення журналістыкі. Павольна плыве гаворка выкладчыка, ледзь чутна паскрыпваюць пер'і, шасцяць старонкі перагортваемых сшыткаў. Зрэдку агульную цішыню парушае рэзкі скрып крэсла за апошнім сталом. Там сядзіць Жора Гукаў, праforг курса. На яго твары пакутлівы выраз.

— Аб чым ты так думаеш?—пытае яго суседка па сталу Ліля Суворава.

— Аб экскурсіі...—праforг паварочвае твар у бок Лілі і хоча яшчэ нешта дадаць, але ў гэты час зазвінеў званок. Гукаў у момант аказваецца ля дзвярэй.

— Браточкі,—крычыць ён,—хочаце паглядзець, як робяць аўтамабілі?

— Хочам!—дружна адказваюць першакурснікі.

— Дык збірайцеся заўтра а дзевятай гадзіне. Я вас павяду,—Жора задаволены садзіцца на сваё месца.

Жадаючых з'ездзіць на аўтазавод сабралася многа, амаль увесь курс. Апошнім прышоў Жора Гукаў.

— Браточкі, — сказаў ён,—пачакайце мяне тут хвілінку. Я зараз збегаю ў адно месца, а пасля паедзем...

«Браточкі» згадзіліся з умовай, што праforг затрымаецца не больш, чым на 10—15 хвілін.

Але прайшло 10 хвілін, пасля дваццаць, прайшла цэлая гадзіна. Гукаў не прыходзіў. Пачалі мерзнуць шчокі, вушы, ногі... Пратупаўшы на трамвайным прыпынку больш за гадзіну, сумныя першакурснікі пайшлі дадому...

А. КІЙРАНЕН,
С. АНЦІПЕНКА.

Будзем „раСпроСтраняться" НА гэтую ТЭМУ

„ПРОШУ НЕ ОТКАЗАТЬ МОЕЙ ПРОСЬБЫ"

Перад намі некалькі пісьмовых тварэнняў, адрасаваных дэкану філалагічнага факультэта. Напісаныя рознымі асобамі, яны падобны паміж сабой, як дзве кроплі вады, і асабліва знешнім выглядам.

Не станем гаварыць аб тым, што некаторыя з іх аформлены па прынцыпу пісьма чэхаўскага Ванькі Жукава «На деревню дедушке» і паданы на шматках-чвэртках паперы, на якіх, бадай, не ўмудрыўся-б напісаць сусветны скнара—гогалеўскі Плюшкін. Усю гэтую пісаніну студэнтаў-філолагаў радніць страшэнная непісьменнасць. Спашлемся на факты, а факты, як кажуць, упартая рэч. Прадаставім слова самім аўтарам.

«Прошу перенести срок сдачи экзаменов на другой день в связи с болезнью, которая продлится *2 дня* (!?)

Прошу не отказать *моей просьбы».*

(З заявы студэнткі другога курса філалагічнага факультэта Абразцовай Л.).

«Прошу освободить меня от сдачи весенних экзаменов ввиду того, что я нахожусь на *медицинском лечении».*

(З заявы студэнткі другога курса філалагічнага факультэта Песегавай Э.).

«Прошу Вас освободить меня от *уплаты* за обучение *в виду* того, что инвалид (?) Отечественной *Войны пятой* (апошняе падкрэслена самім аўтарам) группы».

(З заявы студэнта другога курса філалагічнага факультэта Сачавы Ф.).

Бачачы, што заява Сачавы кульгае не толькі ў граматычных адносінах, але і па сутнасці, і кіруючыся вялікай ісцінай, выказанай Казьмою Прутковым: «Калі на клетцы слана прачытаеш надпіс «буйвал»—не вер вачам сваім», рэдакцыя звярнулася ў аддзел сацыяльнага забеспячэння, адкуль паведамілі, што не толькі пятай, нават чацвёртай групы інваліднасці не існуе.

А вось перад намі яшчэ адна заява грунтоўнейшага зместу на імя прафкома ад студэнта III курса аддзялення журналістыкі Лексуціна:

«Прошу оказать мне материальную помощь в связи с тем, что я женюсь».

Прачытаўшы прашэнне, старшыня профбюро аддзялення журналістыкі т. Абушэнка размахнуўся правай рукой і сваёй рэзалюцыяй пераплюнуў прасіцеля:

«Профбюро отделения журналистики *приветствует поступок* Лекутина и ходатайствует об оказании ему материальной помощи».

Чытаючы падобную пісаніну студэнтаў, міжвольна ўспамінаеш вялікага грамацея Ібрагіма-Оглы з рамана В. Я. Шышкова «Угрум-рака», на ўласнай цырульні якога красаваўся славесны вінегрэт: «СТОЙ ЦРУЛНА. СТРЫЖОЛ БРЭЙМ ПЕРВЫ ЗОРТ».

Спіс стылёвых неахайнасцей і сінтаксічных няправільнасцей можна было-б значна прадоўжыць. Можна было-б прывесці і іншыя прыклады. Не так даўно на IV курсе філалагічнага факультэта (рускае аддзяленне) студэнты пісалі дыктант. Вынікі вельмі сумныя—некаторыя таварышы зрабілі па 12—15 памылак. Яны не ведаюць элементарных правіл граматыкі. Асаблівую непрыемнасць зрабілі правілы пунктуацыі. Таму, мабыць, вырашана было, што лепш пры напісанні дыктанта кіравацца праграмай футурыстаў, у якой з гонарам заяўлялася:

«У імя свабоды асабістага выпадку мы адмаўляем правапіс... намі знішчаны знакі прыпынку.»

Аб чым сведчаць вышэйпрыведзеныя факты? Яны гавораць аб тым, што многія студэнты філалагічнага факультэта дрэнна ведаюць рускую мову—свой спецыяльны прадмет, не павышаюць культурнага ўзроўню і не пашыраюць кругагляду, абмежаванасць якіх не патрабуе доказаў.

І. ЦІШЧАНКА.

АСАБІСТА Я НАПІСАЎ
(Справаздача аб практыцы)

Практыку я праходзіў у раённай газеце «Ленінскі шлях» Любчанскага раёна, Гродзенскай вобласці... Спачатку ўсе апрацаваныя мною матэрыялы даводзілася перапрацоўваць па некалькі разоў, пакуль не «падрабіўся» пад стыль рэдактара. У гэты-ж час я пачыніў рэдакцыйны матацыкл (у чым пасля не раз каяўся) і рэдактар, бачачы, што з работай я спраўляюся нядрэнна, павялічыў удвая нагрузку на мяне. Сам ён стаў часцей бываць на раёне...

За месяц у маёй прысутнасці вышла за месяц 8 нумароў газеты. Рабіў самую рознастайную работу: ад прымання ТАССаўскіх матэрыялаў да падшывання газет. Так як я добра ведаю беларускую мову, то ўвесь час даводзілася правіць карэктуру не толькі газеты, але і ўсіх заказаў друкарні. Прысутнічаў пры выпуску кожнага нумару газеты.

У раён даводзілася выязджаць рэдка, часцей за ўсё «збіраў»матэрыял па тэлефону. Асабіста я напісаў тры заметкі пад сваім прозвішчам пад імі. Усе астатнія падпісваў прозвішчамі тых людзей, якія давалі матэрыял. Так як такіх заметак многа, то я палічыў не мэтазгодным прыкладаць іх да справаздачы, а прыкладаю толькі свае ўласныя і адну, арганізаваную ў камандыроўцы...

Захоўваць тыя матэрыялы, якія я апрацаваў, здагадаўся вельмі позна. Таму да справаздачы прыкладаю два, прынятых мною ТАССаўскіх матэрыялы, дзве апрацаваныя мной заметкі і некалькі карэктур.

П. ЖАРСКІ,
студэнт III курса аддзялення журналістыкі.

Пасяджэнне кафедр агульнай фізікі і электрафізікі

Адыблося аб'еднанае пасяджэнне кафедр агульнай фізікі і электрафізікі, прысвечанае вынікам Усесаюзнай канферэнцыі па поўправадніках.

З паведамленнямі аб рабоце канферэнцыі выступілі ўдзельнікі канферэнцыі—навуковыя работнікі універсітэта.—І. Г. Некрашэвіч. М. Б. Шыдлоўскі, асістэнты І. П. Пятроўскі, В. А. Путан.

На пасяджэнні прысутнічалі навуковыя работнікі і студэнты фізмата.

Я. ГОМАН.

Фельетон

УСЯКАЕ БЫВАЕ

Не можаце ўявіць сабе, якая адбылася ў мяне сёння радасная падзея ў жыцці! Атрымаў пісьмо. Ад каго? Гэта пакуль што сакрэт. Мабыць, таксама і вам пішуць — каму бацькі, каму сябры, а каму тая, у якой каханне на адлегласці. Словам, вы разумееце мяне, а я вас. А прыемна ўсё-ж атрымаць пару цёплых слоў? Ці не праўда? Згаджаецеся? Я так і ведаў! Значыць і вам пішуць. вы адпісваеце? Цудоўна!

Але-ж ад каго мне пісьмо? Па почырку відаць, што ад яе. Бачыце, напісала ўсё-такі. Ведаю, вас так і цягне за язык сказаць, каб прачытаў яго. Адна ўмова: трымайце язык за зубамі,—і я чытаю. Дамовіліся? Добра. Пачынаю.

«Дарагі Вожык! (Дарагім называе! Адразу відаць, што адлегласць дае аб сабе знаць!). Прабач, што патурбавала цябе. (Ну, ну,—гэта празмернай далікатнасцю пахне. Паглядзім, што будзе далей!) Такія абставіны склаліся, што вымушана напісаць табе пару слоў. Крыўдзяць мяне ва універсітэце некаторыя студэнты, здзекуюцца з мяне, проста жыць не даюць. І асабліва адна трэцякурсніца з аддзялення журналістыкі, такая чарнявая. Яна, ведаеш, напісала курсавую работу аб мове і стылі адной раённай газеты. Аддала работу кіраўніку на праверку, а той узяў і вярнуў яе назад. Сказаў, што вельмі дрэнная — шмат вады, памылак і рознай бязглуздзіцы.

Ну й дасталося мне за гэта! Сустрэла трэцякурсніца аднойчы мяне на калідоры, пакланілася, быццам-бы аршын праглынуўшы, і пачала:

— Ты, старая ведзьма,—гаворыць яна,—адкуль узяла, што трэба пісаць не «деалектический», а «диалектический»?

— Ведаеш, даражэнькая, тут...

— Ведаеш, ведаеш! — перапыніла яна.—Нічога не хачу ведаць! А ў слове «районная» ты дарэмна устанавіла, што неабходна пісаць падвойнае «н». Ні ў якія лагічныя рамкі не ўлазіць!

— Гэта-ж прыметнік!..—хацела вытлумачыць я.

—Ціпун табе на язык! Падумаеш, — прыметнік! А чаму «иная» ты хочаш, каб пісалі праз адно «н»? Вось, калі-б сама лепш памазгавала, тады-б такіх правіл не выдумляла. Гэта толькі па тваёй міласці я, журналістка, раблю столькі памылак.

І пайшла!.. Думала, што ўжо амінь будзе мне. За тое, што зрабіла ў курсавой рабоце дзесяткі памылак, задала мне такую лазню, што да новых венікаў не забуду. Сам бачыш, як дастаецца мне ад некаторых будучых журналістаў. Проста цяжка жыць. Дапамажы чым-небудзь, калі можаш. Буду вельмі ўдзячна.

З павагаю

ГРАМАТЫКА».

Вось дык пісьмо! А я думаў... Ну і што з таго, што я думаў, — усякае бывае! Бывае... Некаторыя хочуць, каб і на вярбе раслі ігрушы. Няхай чакаюць! Я не спецыяліст у гэтых справах — буду маўчаць. У такіх выпадках, як кажуць, лепш маўчы, ды вачыма лыпай, быццам усё разумееш.

Але-ж пачакайце. А што гэта за чарнявая трэцякурсніца? Ага! Ведаю! Студэнтка з аддзялення журналістыкі Іна Барташук. І піша-ж яна! Была на завочным аддзяленні — пяра ў руках не трымала, а пасля таго, як чыясьці лёгкая рука перавяла яе на стацыянар, адразу так распісалася, што аж страшна казаць. Піша і піша, а з-пад аўтаручкі выскакваюць розныя «обсалютно», «сегоднешний» «распростронять». Дзівіцеся? Дарма! Не павышае сваёй пісьменнасці студэнтка, а многія выкладчыкі глядзяць на гэта праз пальцы, таму і атрымліваецца — сеялі мы жыта, косім лебяду.

Вы яшчэ і цяпер можа будзеце пярэчыць, што на вярбе не растуць ігрушы? Растуць! Але які ў іх смак? Спадзяюся, што з «сегоднешнего» дня, каб больш на падобную тэму не «распростроняться», вы «обсалютно» пераканаліся ў гэтым.

З павагаю
ВОЖЫК

ГАВОРАЦЬ ПРАФОРГІ

АБМЯРКОЎВАЕМ НА СХОДЗЕ

З першых дзён заняткаў камсамольскае і прафсаюзнае бюро нашага курса ўзяліся за наладжванне дысцыпліны, бо добрая дысцыпліна—гэта заруку поспехаў у вучобе, культурна-масавай і спартыўнай рабоце студэнтаў. У пачатку года былі праведзены справаздачна-выбарчыя сходы, але на іх аб вучобе і паводзінах гаварылася мала, студэнты не ведалі адзін аднаго, ды і не было заўважана яшчэ парушэнняў за гэты кароткі час.

Затое было аб чым пагаварыць на камсамольска-прафсаюзным сходзе, які адбыўся ў лістападзе, пасля працы студэнтаў на бульбе. У калгасах некаторыя студэнты парушалі дысцыпліну, трымалі сябе не па-камсамольску.

Так, студэнтаў Халадзеева і Лемяшонак часта можна было бачыць п'янымі, з іх вуснаў зляталі пахабныя словы, а комсорг нашай групы тав. Мінько на гэта глядзеў скрозь пальцы.

Комсамольскі калектыў нашага курса рэзка асудзіў паводзіны названых студэнтаў і вынес ім вымову, тав. Мінько вывелі з комсамольскага бюро курса.

Пасля гэтага сходу дысцыпліна на курсе наладзілася, студэнты рэгулярна наведваюць лекцыі, канспектуюць іх.

А. ЛЕУКОВІЧ,
прафорг I курса аддзялення фізікі.

СТАРАННА ВУЧЫМСЯ, ДОБРА АДПАЧЫВАЕМ

Амаль усе студэнты нашай групы разумеюць, які адказны для іх перыяд хутка пачнецца—зімовая экзаменацыйная сесія. Таму зараз у поўную сілу рыхтуюцца да семінарскіх і практычных заняткаў.

Нядаўна мы правялі комсамольскі сход, дзе былі ўскрыты недахопы ў падрыхтоўцы да практычных і семінарскіх заняткаў. Комсамольцы групы ўнеслі рад цікавых прапаноў, як лепш рыхтавацца да экзаменаў, каб здаць іх на «добра» і «выдатна».

У той-ж час студэнты не забываюць і аб культурным адпачынку. Гэтымі днямі мы правялі вечар дружбы сумесна з першакурснікамі. Прайшоў ён цікава, у цёплай, прыязнай абстаноўцы. Студэнты выказалі жаданне часцей праводзіць такія вечары, на якіх ўмацоўваецца дружба. Акрамя таго, мы робім культпаходы ў кіно, у тэатры. У бліжэйшы час запланавана зрабіць культпаход на оперу Рубінштэйна «Дэман».

Мы зробім усё, каб падрыхтавацца да экзаменаў як мага лепш.

Ю. ПРАЛЕСКОЎСКІ,
прафорг II курса хімфака.

Рэдакцыя газеты «Беларускі універсітэт» звярнулася да прафоргаў курсаў і груп з просьбай расказаць на старонках газеты аб сваёй рабоце, аб тым, як студэнты рыхтуюцца да экзаменаў, аб цяжкасцях, якія даводзіцца ім пераадольваць. Сёння мы друкуем некаторыя выступленні прафоргаў.

ДРУЖНЫМ КАЛЕКТЫВАМ

Калі мяне выбралі прафоргам, я спачатку не ведала, у чым заключаецца мая работа, што я павінна рабіць. У мяне нават з'явілася няўпэўненасць. Але гэта хутка прайшло. Абапіраючыся на калектыў, разам з сакратаром комсамольскай арганізацыі курса і старастам мы дружна ўзяліся за работу.

Агульнымі намаганнямі мы стварылі добры, дружны калектыў. У нашай групе цяпер няма такіх студэнтаў, якія-б абыякава адносіліся да нашых агульных задач.

Хутка экзаменацыйная сесія, і курс упорна працуе, каб здаць экзамены як мага лепш. Дзякуючы таварыскай дапамозе, уплыву калектыва, мы дабіліся такога становішча, што на семінарскія заняткі ў нас усе студэнты прыходзяць добра падрыхтаванымі. Асабліва хочацца адзначыць такіх таварышаў, як Мушынская, Качура, Галкоўская і рад іншых, адказы якіх заўсёды змястоўныя, выразныя. Яны не толькі самі добра вучацца, але і дапамагаюць іншым.

Рэгулярна праходзяць у нас палітінфармацыі. Тэмы мы выбіраем блізкія да студэнцкага жыцця. Цікавае і змястоўнае было выступленне студэнткі Цюлькіной на апошніх занятках. Яе інфармацыя па матэрыялах часопіса «Огонёк» была выслухана ўсімі з вялікай увагай і цікавасцю.

Жывем мы дружна, дзе трэба, там дапамагаем адзін аднаму. Разам перажываем няўдачы таварышаў, разам радуемся нашым поспехам.

НІКАЛАЕВІЧ,
прафорг II курса біялага-глебавага факультэта.

Рыхтуемся да экзаменаў

У нашай групе праходзяць семінарскія заняткі па курсу асноў марксізма - ленінізма. Студэнты заўсёды старанна рыхтуюцца да семінараў. У кабінеце асноў марксізма-ленінізма, у чытальнай зале яшчэ задоўга да семінара можна бачыць студэнтаў групы, якія чытаюць рэкамендацыйную літаратуру, канспектуюць першакрыніцы — працы класікаў марксізма-ленінізма.

Такога становішча мы дабіліся не адразу. Раней актыўнасць была невялікая. Выступалі, як правіла, адны і тыя-ж студэнты. Гэтае ненармальнае становішча было абмеркавана на курсавым сходзе. Больш падрыхтаваныя таварышы сталі аказваць дапамогу студэнтам, якім тыя або іншыя пытанні былі не зразумелымі. Вялікую дапамогу аказаў нам выкладчык т. Нетылько.

Зараз усе студэнты старанна рыхтуюцца да заняткаў і пры выступленнях даюць грунтоўныя адказы. Праўда, здараецца і так, што той ці іншы студэнт не заўсёды дае вычарпальны адказ на пастаўленае пытанне. Тады на дапамогу прыходзяць іншыя. Яны дапаўняюць выступленні свайго таварыша.

В. КАНАПЛІЦКІ,
прафорг II курса аддз. беларускай мовы і літаратуры.

ПАВЫСІЦЬ РОЛЮ ПЯРВІЧНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ ДТСААФ

(Са справаздачна-выбарчай канферэнцыі ДТСААФ)

У павышэнні гатоўнасці студэнцкай моладзі універсітэта да абароны сваёй Радзімы важную ролю павінна адыграць пярвічная арганізацыя ДТСААФ на чале з яе камітэтам.

Аднак, як паказала IV канферэнцыя ДТСААФ універсітэта, адбыўшаяся 21 лістапада, наша пярвічная арганізацыя стаіць не на вышыні тых задач, якія на яе ўскладзены. У адрас камітэта з боку членаў пярвічнай арганізацыі была рэзкая, заслужаная крытыка. Выступіўшыя дэлегаты адзначалі ўсё новыя і новыя недахопы.

Камітэт і факультэцкае бюро слаба праводзілі работу па ўцягненню ў абаронна-масавыя гурткі членаў ДТСААФ. З агульнага ліку членаў ДТСААФ удзельнічала ў абаронных гуртках 685 чалавек, што складае 23,5 працэнта агульнай колькасці.

Нездавальняюча кантралявалася работа гурткоў з боку членаў камітэта ДТСААФ, былі выпадкі зрыву і пропуску заняткаў, нізкаякаснае іх правядзенне.

Камітэт не арганізаваў належны ўчот членаў ДТСААФ. Зусім слаба папаўнялася пярвічная арганізацыя за кошт студэнтаў-першакурснікаў.

Адзначалася слабая прапаганда ваенных ведаў сярод членаў арганізацыі, навуковых работнікаў і адміністрацыйна-тэхнічнага персаналу універсітэта.

Канферэнцыя прыняла разгорнутае рашэнне, накіраванае на паляпшэнне работы пярвічнай арганізацыі ДТСААФ. Члены арганізацыі выказаліся за неабходнасць стварэння ва універсітэце кароткахвалевай радыёстанцыі, аўта-фотагуртку.

Выбран новы склад камітэта ДТСААФ універсітэта. У ім 13 чалавек. Старшынёй выбран студэнт I курса юрыдычнага факультэта Ю. Драгун. Нанова выбраны камітэт робіць першыя крокі па ліквідацыі недахопаў, якія мелі месца ў рабоце пярвічнай арганізацыі ДТСААФ у мінулым годзе, правядзенню ў жыццё рашэнняў канферэнцыі.

Н. І. МАРЭНКА.

ПА СЛЯДАХ НАШЫХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ

«НА ПРОСЬБЫ НЕ ЗВЯРТАЮЦЬ УВАГІ»

Пад такім загалоўкам у нумары 27 нашай газеты было змешчана пісьмо, у якім гаварылася аб тым, што адміністрацыйна-гаспадарчая частка не забяспечыла кабінет палітэканоміі шафай для кніг.

Рэдакцыя атрымала пісьмо ад прарэктара па адміністрацыйнай рабоце тав. Бярэзіна. У ім паведамляецца, што пры атрыманні шафаў у новым годзе заяўка кафедры палітэканоміі будзе ўлічана.

«ВА УНІВЕРСІТЭЦКІМ СКВЕРЫ»

У 28 нумары «Беларускага універсітэта» было змешчана крытычнае фото «Ва універсітэцкім скверы».

Прарэктар універсітэта па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце тав. Бярэзін паведаміў у рэдакцыю, што рамонт скульптуры будзе праведзен вясной 1956 года.

«ХОДЗЯЦЬ НОГІ НЕ ТУДЫ»

Фельетон пад такім загалоўкам быў змешчаны ў нашай газеце ад 2 снежня 1955 году. У ім расказвалася аб непрыстойных паводзінах студэнта III курса юрыдычнага факультэта В. Барсукова.

Загадам рэктара ад 10 снежня гэтага года В. Барсукоў выключан з універсітэта.

«ПА «УВАЖЛІВАЙ» ПРЫЧЫНЕ»

У заметцы пад такім загалоўкам у нашай газеце ад 10 снежня г. г. крытыкаваліся некаторыя студэнты біяфака і хімфака за пропускі лекцый.

Дэкан біялагічнага факультэта тав. Пятровіч паведаміў рэдакцыі, што распараджэннем дэканата студэнтцы III курса В. Лашук аб'яўлена вымова, студэнту IV курса Ю. Сапажэнкаву зроблена папярэджанне.

ПРОЙДЗЕМ ПА КАРПУСАХ СТУДЭНЦКІХ ІНТЭРНАТАЎ

... Вось мы ў інтэрнаце. Ідзем па чыстым калідоры.

... Будучыя хімікі, фізікі, выкладчыкі беларускай мовы, журналісты—усяго 12 чалавек, якія жывуць у пакоі № 6, сустракаюць нас стоячы па камандзе «смірна» (яны ўжо ведаюць, што ў інтэрнат «прышла камісія»). Наперадзе усіх стараста пакоя, студэнт I курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры Фёдар Масейшын.

— Заходзьце, калі ласка,— гасцінна запрашае стараста і дадае:—Думаю, што будзеце задаволены аглядам: пакой наш выглядае цудоўна, ды і чыста ў ім.

— Ці не праўда, хлопцы?— звяртаецца ён да сваіх калег—першакурснікаў, што стаяць ззаду яго.

— Праўда! — дружна пацвярджаюць хлопцы.

Аглядаем «цудоўны», як кажа Масейшын, пакой. Рамы акон нібы толькі-толькі пафарбаваны цёмнабурай фарбай. Але варта асцярожна дакрануцца да гэтай «фарбы»—і яна цудам пераходзіць на пальцы.

— Пыл? Не можа быць!—Фёдар Масейшын здзіўлена глядзіць на падначаленых яму ў пакоі.

— Адкуль гэта ён, га?

— Ды хто яго ведае, адкуль на вокнах пыл узяўся? — разводзяць рукамі хлопцы.

Адкрываем адну з тумбачак: кавалак хлеба, соль, некалькі слоікаў і ўнізе... нямытая майка.

— Твая, Іван,—ледзь чутна ў настаўшай цішыні гаворыць хтосьці студэнту першага курса аддзялення беларускай мовы і літаратуры Саламевічу.

— Ды што тут асаблівага?— спрабуе апраўдацца Саламевіч. Падыходзім да своеасаблівай у пакоі «кухні». На падлозе стаіць звычайная скаварада і побач... бацінкі. Тут сама па сабе ўзнікае думка: ці не хочуць першакурснікі зрабіць з гэтых бацінак «сапогі всмятку»?

Заходзім у пакой № 7 (староста Я. Карабёнак, студэнт I курса фізмата). На сценах, крэслах, ложках—усюды развешана і раскладзена верхняя вопратка і бялізна. Здаецца, што мы зайшлі ў майстэрню па рамонту верхняй вопраткі або ў пральню. На дне шафы, што стаіць у пакоі, цесным грудам зляжаліся хто ведае калі кінутыя сюды сарочкі, гарнітуры і г. д.

— Днямі мы здадзім усе гэтыя рэчы ў кантору «Утыльсыравіна»,—супакойвае нас стараста Карабёнак.

Заходзім у пакой № 9, дзе стараста т. Гушча (студэнтка I курса хімфака). Цяжка навbooт паверыць, што тут жывуць дзяўчаты. Каля дзвярэй, за шафай, на крэсле і вакол яго нагрувашчаны каструлі, скаварада, мяшкі з бульбай, міска, смецевыя кошыкі, прыкрытыя чайнікам і рознай пасудай.

— Гатуем вячэру, — спрабуюць апраўдацца дзяўчаты. Але гэта гучыць непераканаўча. Рыхтуюць вячэру і ў іншых пакоях, аднак такога беспарадку мы не знайшлі.

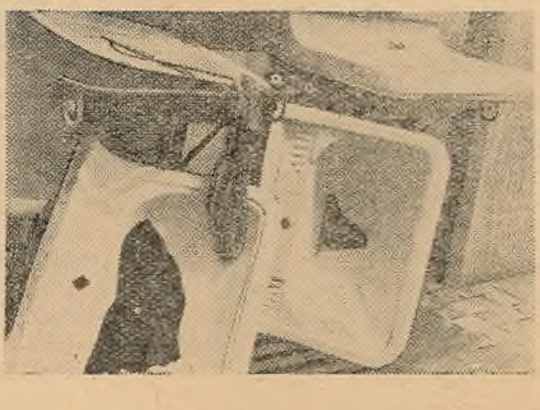

— Гэта-ж лепшы пакой у інтэрнаце! — ускліквае камендант.

Не верыцца, што гэта так, асабліва тады, калі мы заўважылі ў тумбачцы не зусім прыемную гармонію: на адной палічцы хлеб і панчохі, чарніла і цукар...

— Сумна ў нас, — гавораць студэнты. І гэта сапраўды так. Многім часамі хочацца паслухаць цікавую лекцыю, радыё, паіграць у шахматы, шашкі... Але гэта немажыццявіма. У інтэрнаце няма ні чырвонага кутка, ні шахматаў, ні шашак, у многіх пакоях няма рэпрадуктараў. Сядзець нават няма на чым—на 12 чалавек прыходзіцца па 3—4 крэслы.

У інтэрнаце часта бываюць і сакратар камітэта комсамола т. Бабосаў, члены прафкома, быў тут і прарэктар універсітэта т. Бярэзін. Але бяда ў тым, што ўся іх дзейнасць да гэтага часу абмяжоўваецца выслухваннем і запісваннем справядлівых прэтэнзій студэнтаў. Такое становішча больш нецярпіма.

Далей мы ў інтэрнаце па вуліцы Свярдлава. Гэта адзін з лепшых нашых інтэрнатаў. На кожным паверсе тут ёсць па дзве кухні, умывальнікі, душавыя ўстаноўкі. Здавалася-б, што і парадак павінен быць узорны. Але сапраўднасць абвергла нашы меркаванні.

Кухня на чацвертым паверсе. Пасярод стаіць скрынка для смецця. Яна ўся закідана шалупіннем, паперай, смеццем.... На падлозе таксама вельмі многа розных адкідаў, вокны брудныя. Ва ўсім відна безгаспадарчасць. З васьмі разетак толькі дзве спраўныя, там на кухні чарга. Нестае сталоў.

Такую-ж непрыемную карціну можна бачыць і ва ўмывальнiку—з усіх ракавін толькі адна спраўная. Адзін з умывальнікаў мы сфатаграфавалі. Каментарыі да гэтага не патрэбны (фото справа).

Пральня ў інтэрнаце не працуе, таму бялізну мыюць ва ўмывальніках, гэта прычына бруду.

Раптам мы пачулі шум, крык, воклічы. Мы былі гэтым здзіўлены, бо і час ужо быў позні. Спускаемся на першы паверх. Гэта ў пакоі № 21, дзе стараста Хох, спраўляюць імяніны. На ўсе просьбы і парады студэнтаў трымаць сябе ціха Хох адказвае грубасцю.

У пакоі № 130, дзе жывуць геолагі, нам адкрылася вельмі непрыемная карціна: уздоўж сцен развешана бялізна для сушкі. Тут-жа студэнты гатуюць вячэру. Вопратка знаходзіцца не ў шафах, а валяецца на ложках (фото злева).

Напружаная, творчая работа магчыма пры спалучэнні яе з добрым, культурным адпачынкам, здаровым бытам. Стварыць гэтыя ўмовы трэба і можна. Гэта не адпачынак, калі блізка сотні чалавек блукае па пыльным калідоры, спрабуючы патанцаваць, або да позняй ночы ў клубах папяроснага дыму іграюць у даміно.

Рэйдавая брыгада газеты «Беларускі універсітэт»— Н. АРТЫШУК—член прафкома, Г. ДАМІНІКОЎСКІ— член камітэта комсамола, Р. ТКАЧУК, В. ПАЎЛОВІЧ, В. КАЛЕНЧЫЦ, З. КАЦ, Г. ПРАВАЛОВІЧ, Л. БОНДАР — супрацоўнікі рэдакцыі.

Рэдактар А. ВОЛК.

АТ 09300 Мінск. Друкарня Выдавецтва Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна. Зак. 826 Тыраж 2000